

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-06- Nr.

Į 2018-05-07 Nr. S-1471

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 82 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-1988 TEIKIMO

Vykdydami Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2018-05-07 rezoliucija Nr. S-1471, teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-1988“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. gegužės 3 d. sprendimo Nr. SV-S-702 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.11 punktą.

Nutarimo projektu siūloma nepritarti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-1988 (toliau – Įstatymo projektas) dėl toliau šiame rašte išdėstytų priežasčių.

Įstatymo projekto tikslas – siekiant įgyvendinti asmenų lygiateisiškumo principą išplėsti paramos iš valstybės biudžeto lėšų teikimo apimtį nustatant, kad valstybė teiktų paramą ne tik aukštųjų mokyklų doktorantams ir studentams, studijuojantiems pagal profesinių studijų programas, priimtiems į studijų vietas, kuriose studijos apmokamos valstybės biudžeto lėšomis, arba gaunantiems studijų stipendiją, bet ir tiems, kurie už studijas moka savo lėšomis.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą. Diferencijuotas teisinis reguliavimas, kai jis taikomas tam tikroms vienodais požymiais pasižyminčioms asmenų grupėms, jeigu juo siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų arba jeigu tam tikrų ribojimų ar sąlygų nustatymas yra susijęs su reguliuojamų visuomeninių santykių ypatumais, savaime nelaikytinas diskriminaciniu (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2005 m. gegužės 13 d., 2006 m. gegužės 31 d., 2009 m. kovo 2 d., 2009 m. balandžio 29 d. nutarimai, 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas). Valstybė, pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją turinti pareigą remti mokslą, užtikrinti aukštojo mokslo prieinamumą, gali pasirinkti ir įstatymuose įtvirtinti įvairius aukštojo mokslo finansavimo modelius; tai darydamas įstatymų leidėjas yra saistomas konstitucinių valstybės įsipareigojimų, taip pat valstybės finansinių galimybių, kurios nėra beribės; įstatymu negali būti nustatytas toks aukštojo mokslo finansavimo modelis, kuris nebūtų pagrįstas subalansuotu visuomenės ir valstybės poreikių bei valstybės finansinių galimybių įvertinimu ir kurio valstybė akivaizdžiai nebūtų pajėgi

įgyvendinti; tokio modelio nustatymas prieštarautų *inter alia* konstituciniam socialinės darnos imperatyvui, neleistų valstybei vykdyti įvairių kitų savo priedermių (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2008 m. kovo 20 d. nutarimas byloje Nr. 28/07-29/07).

Siūlomas teisinis reglamentavimas neatitinka konstitucinės doktrinos ir bendrojo Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme įtvirtinto finansavimo modelio, pagal kurį valstybė skiria finansavimą studijoms atsižvelgusi į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius bei valstybės finansines galimybes. Įstatymo projekto tikslui įgyvendinti reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų, tačiau atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 59 straipsnio 3 dalį bendrą studijų vietų skaičių pagal studijų kryptis ir (arba) studijų krypčių grupes ir studijų pakopas nustato aukštoji mokykla, atsižvelgdama į savo galimybes užtikrinti studijų kokybę, jų poreikio neįmanoma tiksliai prognozuoti.

Nutarimo projektas suderintas su Teisingumo ministerija ir Finansų ministerija. Atsižvelgus į pateiktas pastabas, pagal Švietimo ir mokslo ministerijos, Švietimo informacinių technologijų centro, Lietuvos mokslo tarybos duomenis apskaičiuotas preliminarus papildomų lėšų poreikis, esant dabartiniam doktorantūroje ir profesinių studijų vietose studijuojančių 989 asmenų skaičiui, sudarytų 4 712 tūkst. Eur, o nuo 2019 m. sausio 1 d., padidinus paramos doktorantams dydį, reikiama suma būtų 7 461 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad, valstybės nefinansuojamų doktorantūros ir profesinių studijų vietoms tampant patrauklesnėmis ir didėjant doktorantų ir profesinių studijų vietose studijuojančių asmenų skaičiui, lėšų poreikis gali didėti.

Nutarimo projektas neprieštaruja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Su visuomene konsultuotasi Nutarimo projektą paskelbus Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Švietimo ir mokslo ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorius Albertas Žalys, tel. (8 5) 219 1176, el. p. Albertas.Zalys@smm.lt) Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėsienė, tel. (8 5) 219 1127, el. p. Giedre.Pacesiene@smm.lt) vyriausioji specialistė Salvinija Petrulytė (tel. (8 5) 219 1128, el. p. Salvinija.Petrulyte@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Teisingumo ministerijos išvada, 1 lapas.
3. Finansų ministerijos išvada, 1 lapas.

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė

Salvinija Petrulytė, tel. (8 5) 219 1128, el. p. Salvinija.Petrulyte@smm.lt